Nacka kommun Revisionsskrivelse 2026-11-04

Revisorerna

Till: Kommunstyrelsen, utbildningsnämnden samt äldrenämnden
För kännedom: Kommunfullmäktige

Granskning av den decentraliserade inköps- och upphandlingsprocessen

EY har på vårt uppdrag granskat kommunens decentraliserade inköps- och upphandlingsprocess. Syftet har varit att bedöma om kommunstyrelsen, utbildningsnämnden och äldrenämnden har tillräcklig styrning och uppföljning av de delar av processen som genomförs decentraliserat i verksamheterna.

Vår samlade bedömning är att kommunstyrelsen, utbildningsnämnden och äldrenämnden delvis har tillräcklig styrning och uppföljning av den decentraliserade inköps- och upphandlingsprocessen. Kommunen har etablerat centrala strukturer, men styrningen och uppföljningen får inte fullt ut genomslag i verksamheternas arbete.

Det finns en inköpspolicy, processbeskrivningar, operativ vägledning och en central inköpsfunktion. Vissa styrdokument speglar dock inte nuvarande organisation och arbetssätt, och ansvarsfördelningen mellan inköpsenheten och verksamheterna uppfattas inte alltid som tydlig. Verksamheterna upplever i huvudsak att kompetensstödet är tillgängligt, men det saknas en strukturerad och återkommande kommunövergripande utbildningsplan för medarbetare med beställaransvar.

Båda nämnderna har identifierat relevanta risker kopplade till inköp, avtal och leverantörsuppföljning, och genomförda kontroller har i flera fall lett till korrigerande åtgärder. Internkontrollplanerna anger dock inte ansvarig funktion eller kontrollfrekvens enligt kommunens reglemente. Utbildningsnämndens uppföljning redovisar inte alltid kontrollernas resultat och identifierade avvikelser, vilket begränsar nämndens möjlighet att bedöma kontrollernas kvalitet och förebyggande effekt.

Kommunens styrdokument beskriver en omfattande modell för avtals- och leverantörsuppföljning. Uppföljning av leverantörer och avtalsuppfyllelse sker inom respektive verksamhet, men det saknas en kommunövergripande och dokumenterad process för uppföljning av avtalstrohet. Sammantaget medför bristerna i styrning och uppföljning risk för att avvikelser inte upptäcks eller åtgärdas enhetligt och i rätt tid.

Stickproven visar att upphandlingarna över direktupphandlingsgränsen i huvudsak är spårbara och dokumenterade samt att avtal har tecknats av behöriga företrädare. Vid direktupphandlingar finns brister i dokumentationen av värdeberäkning och konkurrensutsättning. Ett granskat individavtal enligt länsöverenskommelsen (LÖK) är inte en direktupphandling enligt LOU.

Utifrån granskningen rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Etablera en kommunövergripande och dokumenterad uppföljning av avtalstrohet, med tydliga ansvar, uppföljningsintervall, rapportering av avvikelser och återkoppling till berörda nämnder.
- Säkerställa att kommunens styrdokument och rutiner för inköp och upphandling hålls aktuella, är kända och används.
- Ta fram en strukturerad utbildningsplan för medarbetare med beställaransvar, med fokus på roller, behovsanalys, direktupphandling och dokumentationskrav.

Penneo dokumentnyckel: 22572-0Z9SS-YAL54-2XW6O-1P98T-U46FO

Utifrån granskningen rekommenderar vi utbildningsnämnden att:

- Tydliggöra ansvarig funktion och kontrollfrekvens för kontrollåtgärderna i internkontrollplanen samt säkerställa att genomförda kontroller, resultat, avvikelser och beslutade åtgärder återrapporteras till nämnden.
- Tydligt verka för att direktupphandlingar dokumenteras så att värdeberäkning, konkurrensutsättning och skälen för eventuella avsteg från kommunens rutiner kan följas och verifieras.
- Medverka till att en strukturerad utbildningsplan för medarbetare med beställaransvar, med fokus på roller, behovsanalys, direktupphandling och dokumentationskrav utarbetas.

Utifrån granskningen rekommenderar vi äldrenämnden att:

- Säkerställa att internkontrollplanen anger ansvarig funktion samt frekvens och omfattning för respektive kontrollåtgärd, i enlighet med kommunens reglemente för intern kontroll.
- Säkerställa att dokumentationen vid direktupphandling gör det möjligt att följa beräkningen av upphandlingens totala värde och bedömningen av tillämplig grund för direktupphandling samt visar hur konkurrensutsättning har genomförts eller vilka skäl som ligger till grund för att flera leverantörer inte har tillfrågats.
- Medverka till att en strukturerad utbildningsplan för medarbetare med beställaransvar, med fokus på roller, behovsanalys, direktupphandling och dokumentationskrav utarbetas.

Vi önskar svar på granskningen från kommunstyrelsen, utbildningsnämnden och äldrenämnden senast den 6 februari 2027.

För revisorerna i Nacka kommun

Marie-Louise Andersson Barrenäs
Sammankallande

Lars Berglund
Vice sammankallande

Bilaga: Revisionsrapport 2026:3 Granskning av den decentraliserade inköps- och upphandlingsprocessen

Penneo dokumentnyckel: 22572-0Z9SS-YAL54-2XW6O-1P98T-U46FO

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

I Marie-Louise C Andersson
Sammankallande
Serienummer: 818ecbf3dc5245c[…]e1a21f13115bff
IP: 84.216.xxx.xxx
2026-11-06 11:41:24 UTC

LARS BERGLUND
Vice sammankallande
Serienummer: ea86984ea05491a[…]5f82eca437c170
IP: 83.227.xxx.xxx
2026-11-08 15:09:17 UTC

Penneo dokumentnyckel: 22572-0Z9SS-YAL54-2XW6O-1P98T-U46FO

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se **https://eutl.penneo.com**.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:
När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, **https://penneo.com/validator**, eller andra valideringsverktyg för digitala signaturer.